

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. juni 2020
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Nikolai Pindstrup
Sagsnr.: 2020-0037-0081
Dok.: 1509503

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Foranstaltninger til at forebygge og inddæmme smitte med covid-19 m.v.) (L 192), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. maj 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aaja Chemnitz Larsen (IA).

Nick Hækkerup

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 2 vedrørende forslag til lov om ændring af kriminallov for Grønland og retsplejelov for Grønland (Foranstaltninger til at forebygge og inddæmme smitte med covid-19 m.v.) (L 192) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Vil ministeren uddybe, om muligt med eksempler, hvornår ministeren kan tænkes at ville anvende sin hjemmel til at fastsætte regler, der indebærer fravigelse af forpligtelser for det offentlige og privates rettigheder i Grønland?”

Svar:

1. Lovforslaget indebærer, at justitsministeren vil få bemyndigelse til at fastsætte regler om bl.a. fravigelse af forpligtelser for det offentlige og privates rettigheder over for det offentlige fastsat i eller i medfør af kriminalloven, retsplejeloven og lov nr. 1718 af 27. december 2018 om lov om ændring af retsplejelov for Grønland og kriminallov for Grønland (Anbringelse af forvaringsdømte m.v.).

Fravigelse af forpligtelser og rettigheder kan kun ske i tre nærmere angivne tilfælde:

Det drejer sig for det første om tilfælde, hvor fravigelse er nødvendig for at forebygge eller inddæmme udbredelse af covid-19 her i riget.

For det andet drejer det sig om tilfælde, hvor fravigelse er påkrævet som følge af tiltag til at forebygge eller inddæmme udbredelsen af covid-19 her i riget, og de pågældende forpligtelser og rettigheder i den sammenhæng må anses for at være af mere underordnet betydning.

For det tredje drejer det sig om tilfælde, hvor opfyldelse af de pågældende forpligtelser og rettigheder bliver umulig eller uforholdsmæssigt vanskelig som følge af foranstaltninger, som har været nødvendige for at forebygge eller inddæmme udbredelse af covid-19 her i riget.

Bemyndigelsen vil f.eks. kunne udnyttes til at fastsætte regler om, at kriminalforsorgen helt eller delvist kan afskære indsatte og tilbageholdtes ret til fællesskab og besøg mv., hvis dette er nødvendigt f.eks. for at forebygge eller inddæmme udbredelse af covid-19 i kriminalforsorgens institutioner.

Desuden vil bemyndigelsen kunne udnyttes til f.eks. at fastsætte regler om, at kriminalforsorgen midlertidigt kan afskære forvaringsdømte, der er an-

bragt i Danmark, fra at blive overført til anstalten i Nuuk, hvis dette er nødvendigt f.eks. for at forebygge eller inddæmme udbredelse af covid-19 i kriminalforsorgens institutioner.

2. Bemyndigelsen, som i givet fald tilvejebringes med lovforslaget, vil kun blive udnyttet, i det omfang Justitsministeriet finder dette nødvendigt. En udnyttelse af bemyndigelsen vil skulle ske inden for rammerne af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til lovforslagets § 1-3.

I den forbindelse bemærkes, at Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at det ikke kan udelukkes, at der indtræder en forværrelse af smittebilledet, når det grønlandske samfund genåbner den 15. juni 2020. Kriminalforsorgen i Grønland har i den forbindelse oplyst, at man kort tid efter genåbningen vil risikere at stå i en situation, hvor der vil være behov for f.eks. at kunne begrænse indsattes ret til fællesskab eller besøg. Direktoratet for Kriminalforsorgen har på den baggrund tilkendegivet et ønske om, at de administrative regler kommer på plads hurtigst muligt efter lovforslagets vedtagelse.

Det er på den baggrund Justitsministeriets forventning, at der – hvis lovforslaget vedtages – vil blive udarbejdet en bekendtgørelse, der skal sikre, at Kriminalforsorgen i Grønland – på lige fod med Kriminalforsorgen i Danmark – har de nødvendige redskaber til at forebygge og inddæmme udbredelsen af covid-19 mest muligt.

Det bemærkes, at Naalakkersuisut – i overensstemmelse med selvstyreloven – vil blive inddraget i forbindelse med udstedelse af administrative forskrifter.

I øvrigt bemærkes det, at der også er udstedt en bekendtgørelse for Færøerne, der gør det muligt for kriminalforsorgen at afskære indsattes mulighed for besøg og udgang (bekendtgørelse nr. 387 af 7. april 2020 som senest forlænget ved bekendtgørelse nr. 778 af 2. juni 2020).

Det er vigtigt at pointere, at udnyttelse af bemyndigelsen til at udstede en bekendtgørelse ikke i sig selv indebærer et indgreb i den enkeltes rettigheder eller fravigelse af det offentliges forpligtigelser. En udnyttelse af bemyndigelsen har alene til formål at tilvejebringe det fornødne grundlag for, at myndighederne på Justitsministeriets område i Grønland får de nødvendige redskaber – f.eks. muligheden for at afskære indsattes ret til besøg – med henblik på at kunne forebygge og modvirke udbredelse af covid-19 mest muligt.

Der vil kun kunne gøres indgreb i den enkeltes rettigheder eller ske fravigelse af det offentliges forpligtelser i de tre tilfælde, der er nævnt ovenfor, dvs. f.eks. fordi det er nødvendigt for at forebygge eller inddæmme udbredelse af covid-19 her i riget. Det forudsættes desuden, at indgrebene alene vil blive fastsat i det omfang og i den tidsmæssige udstrækning m.v., som efter en konkret vurdering er nødvendig for at beskytte hensynet til den offentlige sundhed. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til §§ 1-3.